

EUROPESE COMMISSIE

Directoraat-generaal Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap
en Midden- en Kleinbedrijf

EUIPO

EUROPEAN UNION
INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

Brussel, 18 juni 2020

REV2 – vervangt de kennisgeving
(REV1) van 22 januari 2018

KENNISGEVING AAN BELANGHEBBENDEN

TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK EN EU-REGELS OP HET GEBIED VAN EU-MERKEN EN GEMEENSCHAPSMODELLEN

Het Verenigd Koninkrijk heeft zich op 1 februari 2020 uit de Europese Unie teruggetrokken en is daarmee een “derde land” geworden¹. Het terugtrekkingsakkoord² voorziet in een overgangsperiode die op 31 december 2020 eindigt³. Tot die datum is het EU-recht onverminderd van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk⁴.

Tijdens de overgangsperiode zullen de EU en het Verenigd Koninkrijk onderhandelen over een akkoord over een nieuw partnerschap, dat met name een vrijhandelsgebied omvat. Het is echter niet zeker of dat akkoord aan het einde van de overgangsperiode is gesloten en in werking treedt. Hoe dan ook, dat akkoord zou een relatie tot stand brengen die wat betreft de voorwaarden voor toegang tot de markt heel anders zal zijn dan de huidige deelname van het Verenigd Koninkrijk aan de interne markt⁵, de douane-unie van de EU en het btw- en accijnsgebied.

Bovendien zal het Verenigd Koninkrijk na het einde van de overgangsperiode een derde land zijn, wat de uitvoering en toepassing van het EU-recht in de EU-lidstaten betreft.

¹ Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

² Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB L 29 van 31.1.2020, blz. 7) (“terugtrekkingsakkoord”).

³ De overgangsperiode kan uiterlijk op 1 juli 2020 eenmalig met ten hoogste 1 of 2 jaar worden verlengd (artikel 132, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord). De regering van het Verenigd Koninkrijk sluit een dergelijke verlenging vooralsnog uit.

⁴ Behoudens enkele uitzonderingen waarin artikel 127 van het terugtrekkingsakkoord voorziet. Die uitzonderingen zijn echter niet relevant in het kader van deze kennisgeving.

⁵ Een vrijhandelsakkoord kent bijvoorbeeld niet de begrippen die eigen zijn aan de interne markt (op het gebied van goederen en diensten), zoals wederzijdse erkenning, het land-van-oorsprong-beginsel of harmonisatie. Evenmin voorziet een vrijhandelsakkoord in de opheffing van douaneformaliteiten en -controles, waaronder die betreffende de oorsprong van goederen en de grondstoffen ervan, of invoer- en uitvoerverboden en -beperkingen.

Alle belanghebbenden, en met name marktdeelnemers, worden daarom gewezen op de juridische situatie die ontstaat na het einde van de overgangperiode (Deel A hierna). In deze kennisgeving worden ook enkele relevante scheidingsbepalingen van het terugtrekkingsakkoord (Deel B hierna) uiteengezet.

Advies aan belanghebbenden:

Om de hieronder uiteengezette gevolgen te ondervangen, is het raadzaam dat belanghebbenden, en met name houders van een Uniemark, van een ingeschreven Gemeenschapsmodel of van een of een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel overeenkomstig het recht van de Unie, aanvragers van een Uniemark of een ingeschreven Gemeenschapsmodel en alle bedrijfsexploitanten die zich op de desbetreffende verordeningen zouden kunnen beroepen, nagaan wat de gevolgen van het einde van de overgangperiode in het licht van deze kennisgeving zijn.

Met name natuurlijke of rechtspersonen die in het Verenigd Koninkrijk zijn gevestigd of hun hoofdvestiging hebben of er een daadwerkelijke en wezenlijke bedrijfs- of handelsvestiging hebben, moeten overwegen of het noodzakelijk is tijdig een vertegenwoordiger te benoemen die overeenkomstig het recht van de Unie gemachtigd is met het oog op vertegenwoordiging bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie.

Personen die gemachtigd zijn om een natuurlijk persoon of rechtspersoon te vertegenwoordigen bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie, moeten onderzoeken, indien zij onderdaan van het VK zijn en/of bevoegdheid om op te treden in zaken betreffende merken of modellen is gebaseerd op een VK-kwalificatie, of zij blijven voldoen aan de gestelde eisen voor beroepsmatige vertegenwoordiging bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie.

Let op:

Deze kennisgeving heeft geen betrekking op

- EU-voorschriften over andere intellectuele-eigendomsrechten;
- voorschriften over de uitputting van intellectuele-eigendomsrechten.

Hiervoor worden nog andere kennisgevingen opgesteld of zijn deze al gepubliceerd⁶.

A. JURIDISCHE SITUATIE NA HET EINDE VAN DE OVERGANGSPERIODE

Na het einde van de overgangperiode zijn de EU-voorschriften op het gebied van Uniemerken en Gemeenschapsmodellen, en met name Verordening (EU) 2017/1001⁷ en

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_nl

⁷ Verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 betreffende het Uniemark (PBL 154 van 16.6.2009, blz. 1).

Verordening (EG) nr. 6/2002⁸ niet meer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk. Dit zal met name de onderstaande gevolgen hebben:

1. TERRITORIALE WERKINGSFEER: TOEPASSINGEN EN RECHTEN

Na het einde van de overgangperiode:

- zijn aan het einde van de overgangperiode nog lopende aanvragen voor een Uniemerksmodel of een ingeschreven Gemeenschapsmodel niet meer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk;
- zijn door het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie verleende rechten niet meer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk;
- zijn niet-ingeschreven Gemeenschapsmodellen die op de in het wetgeving van de Unie (Verordening (EG) nr. 6/2002) bepaalde wijze voor het publiek beschikbaar zijn gesteld, slechts geldig, en hebben zij slechts rechtsgevolgen, in de EU-lidstaten.

2. TERRITORIALE WERKINGSFEER: INTERNATIONALE INSCHRIJVINGEN MET AANDUIDING VAN DE UNIE

Houders van internationale inschrijvingen van merken en modellen die de Europese Unie vóór de terugtrekkingsdatum hebben aangeduid overeenkomstig de Schikking van Madrid betreffende de internationale inschrijving van merken en het systeem van Den Haag voor de internationale registratie van tekeningen en modellen van nijverheid, moeten ermee rekening houden dat die internationale inschrijvingen vanaf de terugtrekkingsdatum alleen in de EU-lidstaten geldig blijven.

3. WETGEVING INZAKE DE EIGENDOM VAN UNIEMERKEN

Na het einde van de overgangperiode reguleert de Spaanse wetgeving de eigendom van Uniemerken als vermogensbestanddelen van eigenaren met zetel of woonplaats in het Verenigd Koninkrijk, tenzij de eigenaren een daadwerkelijke en wezenlijke handelsonderneming in een EU-lidstaat hebben, in welk geval de wetgeving van die EU-lidstaat van toepassing is⁹.

4. GEBRUIK VAN HET UNIEMERK IN HET VERENIGD KONINKRIJK EN BEHOUD VAN RECHTEN

Na het einde van de overgangperiode geldt het gebruik van een Uniemerksmodel in het Verenigd Koninkrijk (waaronder voor exportdoeleinden) niet meer als gebruik “in de Europese Unie”¹⁰ om de met het Uniemerksmodel verbonden rechten te behouden.

⁸ Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen (PB L 3 van 5.1.2002, blz. 1).

⁹ Artikel 19, leden 1 en 2, van Verordening (EG) 2017/1001.

¹⁰ Artikel 18 van Verordening (EG) 2017/1001.

Niettemin geldt het gebruik van een Uniemerken in het Verenigd Koninkrijk (waaronder voor exportdoeleinden) vóór het einde van de overgangperiode als gebruik “in de Europese Unie” om de met het Uniemerken verbonden rechten te behouden. mits en voor zover dit betrekking heeft op de relevante periode waarvoor gebruik moet worden aangetoond.

5. BEROEPEN OP ANCIËNNITEIT IN UNIEMERKEN

Na het einde van de overgangperiode hebben de bestaande beroepen op anciënniteit in Uniemerken op basis van nationale merkenrechten in het Verenigd Koninkrijk geen rechtsgevolgen meer in de Europese Unie.

6. VERTEGENWOORDIGING BIJ HET BUREAU VOOR INTELLECTUELE EIGENDOM VAN DE EUROPESE UNIE

6.1. Verplichting om zich te laten vertegenwoordigen bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie

Na het einde van de overgangperiode moeten natuurlijke of rechtspersonen die in het Verenigd Koninkrijk zijn gevestigd of er hun hoofdvestiging hebben slechts worden vertegenwoordigd bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie overeenkomstig artikel 120, lid 1, van Verordening (EU) 2017/1001 (betreffende het Uniemerken) en artikel 78, lid 1, van Verordening (EG) nr. 6/2002 (betreffende Gemeenschapsmodellen) in alle procedures die in die twee verordeningen worden voorgeschreven, behalve het invullen van een aanvraag voor een Uniemerken of een aanvraag voor een ingeschreven Gemeenschapsmodel. Zie echter afdeling 6 van deel B van dit bericht betreffende lopende procedures bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie.

6.2. Personen die gemachtigd zijn een natuurlijke persoon of een rechtspersoon te vertegenwoordigen bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie

Na het einde van de overgangperiode voldoen de volgende personen niet meer aan de vereisten van artikel 120 van Verordening (EU) 2017/1001 en artikel 78 van Verordening (EG) nr. 6/2002:

- in het geval van advocaten in de zin van artikel 120, lid 1, onder a, van Verordening (EU) 2017/1001 of artikel 78, lid 1, onder a, van Verordening (EG) nr. 6/2002:
 - een advocaat die bevoegd is op het grondgebied van het Verenigd Koninkrijk;
 - een advocaat die bevoegd is op het grondgebied van een van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte en die is gevestigd in het Verenigd Koninkrijk;

- in het geval van erkende gemachtigden in de zin van artikel 120, lid 1, onder b, van Verordening (EU) 2017/1001 of artikel 78, lid 1, onder c, van Verordening (EG) nr. 6/2002:
 - een onderdaan van het Verenigd Koninkrijk;
 - een erkende gemachtigde die bevoegd is op het grondgebied van een van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte en die is gevestigd of tewerkgesteld in het Verenigd Koninkrijk;
 - een onderdaan van een van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte die in de Europese Economische Ruimte is gevestigd of tewerkgesteld maar die momenteel voldoet aan het vereiste van artikel 120, lid 2, onder c, van Verordening (EU) 2017/1001 of artikel 78, lid 4, onder c, van Verordening (EG) nr. 6/2002 in verband met zijn of haar bevoegdheid om natuurlijke personen of rechtspersonen te vertegenwoordigen in zaken betreffende merken of modellen voor de centrale dienst voor de industriële eigendom van het Verenigd Koninkrijk.

Zie echter afdeling 6 van deel B van dit bericht betreffende lopende procedures bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie.

B. RELEVANTE SCHEIDINGSBEPALINGEN VAN HET TERUGTREKKINGSAKKOORD

1. VOORTGEZETTE BESCHERMING VAN INGESCHREVEN RECHTEN IN HET VERENIGD KONINKRIJK

Artikel 54, lid 1, onder a, van het terugtrekkingsakkoord voorziet in de voortgezette bescherming van Uniemerken in het Verenigd Koninkrijk. Na het einde van de overgangperiode moet de houder van een Uniemerken dat voor het einde van de overgangperiode is ingeschreven overeenkomstig Verordening (EU) 2017/1001, zonder hernieuwd onderzoek, de houder worden van een vergelijkbaar geregistreerd en afdwingbaar handelsmerk in het Verenigd Koninkrijk volgens de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk bestaande uit hetzelfde teken, voor dezelfde goederen of diensten, met de volgende kenmerken:

- het handelsmerk omvat de datum van registratie of de datum van prioriteit van het Uniemerken en, indien van toepassing, de anciënniteit van een handelsmerk van het Verenigd Koninkrijk zoals ingeroepen op grond van artikel 39 of 40 van Verordening (EU) 2017/1001;
- het handelsmerk kan niet vervallen worden verklaard op grond dat van het corresponderende Uniemerken voor het eind van de overgangperiode op het grondgebied van het Verenigd Koninkrijk geen normaal gebruik is gemaakt;
- de eigenaar van een Uniemerken dat in de Unie bekendheid heeft verkregen, mag in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot het corresponderende

merk dezelfde rechten uitoefenen als die waarin wordt voorzien in artikel 9, lid 2, onder c), van Verordening (EU) 2017/1001 en artikel 5, lid 3, onder a), van Richtlijn (EU) 2015/2436, op basis van de bekendheid die het merk op het eind van de overgangperiode in de Unie heeft verworven, terwijl daarna het voortduren van de bekendheid van dat merk wordt gebaseerd op het gebruik van het merk in het Verenigd Koninkrijk¹¹.

Artikel 54, lid 1, onder b), van het terugtrekkingsakkoord voorziet in de voortgezette bescherming van ingeschreven Gemeenschapsmodellen in het Verenigd Koninkrijk. Na het einde van de overgangperiode moet houder van een voor het einde van de overgangperiode ingeschreven en, in voorkomend geval, na een opschorting van publicatie gepubliceerd Gemeenschapsmodel overeenkomstig Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad, zonder hernieuwd onderzoek, de houder worden van een vergelijkbaar geregistreerd en afdwingbaar modelrecht in het Verenigd Koninkrijk volgens de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk bestaande uit hetzelfde teken, met de volgende kenmerken:

- de beschermingstermijn van dat ingeschreven modelrecht op grond van het recht van het Verenigd Koninkrijk moet minstens gelijk zijn aan de resterende beschermingsperiode van het overeenkomstige ingeschreven Gemeenschapsmodellenrecht op grond van het Unierecht;
- de datum van registratie of de datum van prioriteit van dat geregistreerde modelrecht op grond van het recht van het Verenigd Koninkrijk is gelijk aan dat van het overeenkomstige Gemeenschapsmodelrecht¹².

In artikel 54, lid 3, van het terugtrekkingsakkoord wordt echter bepaald dat indien een Uniemerken of een ingeschreven Gemeenschapsmodel nietig of vervallen wordt verklaard of wordt geschrapt in de Unie als gevolg van een administratieve of gerechtelijke procedure die lopende was op de laatste dag van de overgangperiode, het overeenkomstige recht in het Verenigd Koninkrijk ook nietig of vervallen worden verklaard of worden herroepen¹³. De vervallenverklaring of nietigverklaring heeft effect vanaf dezelfde datum in het Verenigd Koninkrijk als in de Unie.

De datum van eerste vernieuwing van een merk of ingeschreven modelrecht dat in het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig lid 1, onder a) of b), ontstaat, is de datum van vernieuwing van het overeenkomstige recht van de Unie ingeschreven corresponderende intellectuele-eigendomsrecht.

Artikel 55 van het terugtrekkingsakkoord voorziet in de procedure met het oog op de inschrijving van de handelsmerken en ingeschreven modelrechten als bedoeld in artikel 54, lid 1, onder a en b, van dat akkoord:

- de inschrijving van het handelsmerk of van het ingeschreven modelrecht moet kosteloos door de relevante entiteiten in het Verenigd Koninkrijk

¹¹ Artikel 54, lid 5, van het terugtrekkingsakkoord

¹² Artikel 54, lid 6, van het terugtrekkingsakkoord

¹³ Het Verenigd Koninkrijk is niet verplicht het corresponderende recht in het Verenigd Koninkrijk nietig of vervallen te verklaren wanneer de gronden voor nietigheid of verval van het Uniemerken of het ingeschreven gemeenschapsmodel in het Verenigd Koninkrijk niet van toepassing zijn.

worden verricht¹⁴, met gebruikmaking van de gegevens die beschikbaar zijn in de registers van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie;

- houders van de betrokken Uniemerken en ingeschreven Gemeenschapsmodellen mogen niet verplicht worden om in het Verenigd Koninkrijk een aanvraag in te dienen of een specifieke administratieve procedure te beginnen;
- houders van de handelsmerken en ingeschreven modelrechten die in het Verenigd Koninkrijk ontstaan overeenkomstig artikel 54, lid 1, onder a en b, van het terugtrekkingsakkoord mogen niet verplicht worden om in het Verenigd Koninkrijk een correspondentieadres te hebben in de drie jaren na het einde van de overgangperiode.

Houders van de handelsmerken en ingeschreven modelrechten die in het Verenigd Koninkrijk ontstaan overeenkomstig artikel 54, lid 1, onder a en b, van het terugtrekkingsakkoord mogen niet worden weerhouden van overdracht van deze rechten in het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig de toepasselijke procedure volgens de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk¹⁵.

2. VOORTZETTING VAN BESCHERMING IN HET VERENIGD KONINKRIJK VAN INTERNATIONALE INSCHRIJVINGEN MET AANDUIDING VAN DE UNIE

Artikel 56 van het terugtrekkingsakkoord verplicht het Verenigd Koninkrijk maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat natuurlijke personen of rechtspersonen die voor het eind van de overgangperiode uit hoofde van de Schikking van Madrid betreffende de internationale inschrijving van merken of het systeem van Den Haag voor de internationale registratie van tekeningen en modellen van nijverheid bescherming hebben verkregen voor internationaal ingeschreven merken of modellen met aanduiding van de Unie, in het Verenigd Koninkrijk voor hun merken of tekeningen of modellen van nijverheid bescherming genieten wat die internationale inschrijvingen betreft.

3. VOORTZETTING VAN BESCHERMING VAN NIET-INGESCHREVEN RECHTEN IN HET VERENIGD KONINKRIJK

Artikel 57, van het terugtrekkingsakkoord voorziet in de voortzetting van bescherming van niet-ingeschreven Gemeenschapsmodellen in het Verenigd Koninkrijk.

De houder van een recht met betrekking tot een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel dat voor het eind van de overgangperiode overeenkomstig Verordening (EG) nr. 6/2002 is ontstaan, wordt met betrekking tot dat niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel ipso iure in het Verenigd Koninkrijk de houder

¹⁴ Onverminderd vernieuwingstakken die van toepassing kunnen zijn op het moment dat het desbetreffende merk- of ingeschreven modelrecht wordt vernieuwd (Artikel 55, lid 4, van het terugtrekkingsakkoord).

¹⁵ Artikel 55, lid 4, van het terugtrekkingsakkoord

van een afdwingbaar intellectuele-eigendomsrecht krachtens het recht van het Verenigd Koninkrijk, dat hetzelfde beschermingsniveau biedt als Verordening (EG) nr. 6/2002.

De beschermingstermijn van dat recht op grond van het recht van het Verenigd Koninkrijk is minstens gelijk aan de resterend beschermingstermijn van het corresponderende niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel krachtens artikel 11, lid 1, van die verordening.

4. RECHT VAN VOORRANG MET BETREKKING TOT AANHANGIGE AANVRAGEN INZAKE UNIEMERKEN EN GEMEENSCHAPSMODELLEN

Artikel 59, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord bepaalt dat, wanneer een persoon voor het eind van de overgangperiode overeenkomstig het recht van de Unie een aanvraag heeft ingediend voor een Uniemerken of een Gemeenschapsmodel en wanneer aan die aanvraag een datum van indiening is toegekend, die persoon, voor hetzelfde merk ten aanzien van goederen of diensten die identiek zijn aan of vallen onder de goederen of diensten waarvoor de aanvraag in de Unie is ingediend, of voor hetzelfde model, het recht heeft om binnen 9 maanden na het eind van de overgangperiode in het Verenigd Koninkrijk een aanvraag in te dienen.

Een aanvraag ingevolge dit artikel wordt geacht dezelfde datum van indiening en van voorrang te hebben als de corresponderende aanvraag die in de Unie is ingediend en, in voorkomend geval, de anciënniteit te hebben van een merk van het Verenigd Koninkrijk waarop krachtens artikel 39 of artikel 40 van Verordening (EU) 2017/1001 een beroep wordt gedaan.

5. RECHTERLIJKE BEVOEGDHEID IN GERECHTELIJKE PROCEDURES DIE VOOR HET EINDE VAN DE OVERGANGSPERIODE ZIJN INGELEID

Artikel 67, lid 1, onder b, bepaalt dat na het einde van de overgangperiode de bepalingen inzake de rechterlijke bevoegdheid van Verordening (EU) 2017/1001¹⁶ en van Verordening (EG) nr. 6/2002¹⁷, van toepassing zijn in het Verenigd Koninkrijk, alsook in de lidstaten in situaties waarbij het Verenigd Koninkrijk is betrokken, ten aanzien van:

- gerechtelijke procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid, en
- procedures of vorderingen die met dergelijke gerechtelijke procedures verband houden ingevolge de artikelen 29, 30 en 31 van Verordening (EU) nr. 1215/2012¹⁸.

¹⁶ Zie artikelen 122 e.v. van Verordening (EU) 2017/1001.

¹⁷ Zie artikelen 79 e.v. van Verordening (EU) 6/2002.

¹⁸ Verordening (EG) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de invoering van een aanvullend beschermingscertificaat voor gewasbeschermingsmiddelen (PB L 351 van 20.12.2012, blz. 1).

6. VERTEGENWOORDIGING IN LOPENDE PROCEDURES BIJ HET BUREAU VOOR INTELLECTUELE EIGENDOM VAN DE EUROPESE UNIE

Artikel 97 van het terugtrekkingsakkoord bepaalt dat wanneer voor het eind van de overgangperiode een persoon die gemachtigd is om een natuurlijk persoon of rechtspersoon te vertegenwoordigen bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie overeenkomstig het recht van de Unie, een partij vertegenwoordigde in een procedure die bij dat bureau aanhangig werd gemaakt, die vertegenwoordiger die partij in die procedure kan blijven vertegenwoordigen in alle fasen van de procedure bij dat bureau.

Daartoe wordt die vertegenwoordiger in elk opzicht behandeld als een professionele vertegenwoordiger die gemachtigd is een natuurlijke persoon of rechtspersoon bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie te vertegenwoordigen overeenkomstig het recht van de Unie.

De websites van de Commissie over EU-voorschriften over intellectuele eigendom (https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property_nl) en van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (<https://euipo.europa.eu/ohimportal/nl>) verschaffen algemene informatie over de wetgeving van de Unie over Uniemerken en Gemeenschapsmodellen. Deze website zal zo nodig worden geactualiseerd.

Europese Commissie
Directoraat-generaal Interne Markt,
Industrie, Ondernemerschap en Midden-
en Kleinbedrijf

Bureau voor intellectuele eigendom van de
Europese Unie